

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

81.

KURIER LITIEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 8-го Октября — 1835 — Wilno. Wtorek. 8-go Października.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 27-го Сентября.

Теплицъ, 12-го числа Сентября. Государь Императоръ и Государыня Императрица, въ 8 часовъ утра, изволили выѣхать изъ Калиша въ Теплицъ; въ Бреславль Ихъ Величества прибыли къ вечеру того же дня, гдѣ уже находился Его Величество Король Прусскій, тутъ Государыня Императрица имѣли ночлегъ, а Его Величество поѣхалъ далѣе.

13 числа Государь Императоръ, переночевавъ въ городѣ Ауше, прибылъ въ Теплицъ, 14 числа въ 10 часовъ утра и предупредилъ раннимъ прїѣздомъ Своимъ Императора Австрійскаго, имѣвшаго намѣреніе выѣхать къ Его Величеству на встрѣчу на первую станцію и который встрѣтилъ уже Его Величество въ самомъ городѣ. — Въ 5 часовъ по полудни, Государь Императоръ выѣхалъ на встрѣчу къ Государыне Императрицѣ, и возвратился вмѣстѣ съ Ея Величествомъ въ вожделѣнномъ здравіи въ Теплицъ, въ 7 часовъ по полудни, гдѣ Императоръ и Императрица Австрійскіе, Эрцъ-Герцоги, Герцоги и всѣ Принцы и Принцессы встрѣтили Ихъ Величества на крыльцѣ Дворца.

16 числа Ихъ Величества изволили быть у церковнаго парада Австрійскихъ войскъ, расположенныхъ на разстояніи около одной мили отъ города и состоящихъ изъ двухъ баталіоновъ пѣхоты, двухъ дивизіоновъ Уланъ и одной роты Артиллеріи. — Послѣ чего, на возвратномъ пути посетивъ замокъ Дуксъ, принадлежащій Графу Вальдштейну, возвратились въ городъ. — Вечеру былъ спектакль.

17 число Сентября останется навсегда незабвеннымъ всякому Русскому.

Покойный Императоръ Австрійскій въ чувствахъ признательности къ Россійскимъ войскамъ, дѣйствовавшимъ въ знаменитомъ сраженіи при Кульмѣ, предположилъ воздвигнуть памятникъ близъ Теплица на тѣхъ самыхъ поляхъ, гдѣ четыре полка Русской Гвардіи противустали 40,000 непріятельскому Корпусу, и подвигами неимовернаго мужества, остановили стремленіе непріятеля, который чрезъ то, на другой день былъ совершенно истребленъ.

Не въ дальнемъ разстояніи отъ сего мѣста сооружены уже памятники: Австрійскимъ войскомъ предводительствовавшему имъ Генералу Графу Коллоредо и Прусскимъ Королемъ воинамъ павшимъ въ семъ сраженіи. — Его Величество Императоръ Австрійскій, посѣтивъ исполнить обѣтъ Августѣйшаго родителя своего, избралъ для заложения памятника время присутствія въ Теплицѣ Государя Императора и Его Величества Короли Прусскаго.

Съ самаго ранняго утра, жители Теплица начали собираться на мѣсто предназначенное для сооруженія памятника. Въ 10 часовъ изволили прибыть Ихъ Величества Государь Императоръ и Государыня Императрица, Императоръ Австрійскій и Императрица, Король Прусскій и Эрцъ-Герцоги, Герцоги, Принцы, Принцессы и всѣ Особы принадлежащія къ Свитамъ Ихъ Величествъ.

На пѣдесталѣ памятника, устроенъ былъ амвонъ, для отправленія Божественной службы; — вблизи пѣдестала воздвигнута модель памятника; съ трехъ сто-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 27 Września.

Cieplice, dnia 12 Września. CESARZ JEGOMOŚĆ i CESARZOWA JEYMOŚĆ, o godzinie 8mej zrana, raczyli wyjechać z Kalisza do Cieplie. Do Wrocławia NAYJAŚNIEYSI PAŃSTWO przybyli ku wieczorowi tegoż dnia, gdzie się już znajdował Nayaśniejczy Król Jegomość Pruski, tu CESARZOWA JEYMOŚĆ miała nocleg, a NAYJAŚNIEYSZY PAN pojechał daley.

Dnia 13 CESARZ JEGOMOŚĆ, przenocowawszy w mieście Ausze, przybył do Cieplie dnia 14go o godzinie 10tej zrana i uprzedził rannym przyjazdem Swym Cesarza Austriackiego, który miał zamiar wyjechać dla spotkania Jego CESARSKIEY MOŚCI na pierwszą stacyą, a spotkał NAYJAŚNIEYSZEGO PANA w samém już mieście. — O godzinie 5tej z południa, CESARZ JEGOMOŚĆ wyjechał na spotkanie CESARZOWEY JEYMOŚCI, i powrócił razem z NAYJAŚNIEYSZĄ PANIĄ w pożądaném zdrowiu do Cieplie, o godzinie 7mej wieczorem, gdzie Cesarz i Cesarzowa Austriaccy, Arcy-Xiążęta, Xiążęta, oraz wszyscy Xiążęta i Xiężne spotkali NAYJAŚNIEYSZE PAŃSTWO na schodach pałacu.

Dnia 16go NAYJAŚNIEYSI PAŃSTWO raczyli bycъ na paradzie kościelney woysk Austriackich, rozłożonych w odległości około mili caley od miasta, a składających się z dwóch batalionów piechoty, dwóch dywizyonów ułanów i jednej kompanii artylleryi. — Po czém, odwiedziwszy po drodze zamek Duks, należący do Hrabiego Waldtstejna, powrócili do miasta. — Wieczoremъ był spektakl.

Dzień 17 Września zostanie nazawsze pamiętnymъ każdemu Rossyaninowi.

Zmarły Cesarz Austriacki w uczuciach wdzięczności dla woysk Rossyyskich, które działy w pamiętney bitwie pod Kulmem, umyślił wznieść pomnik w blizkości Cieplie, na tych samych polach, gdzie cztery pólki Rossyyskiej Gwardyi stawily się przeciw 40-tysięcznemu korpusowi nieprzyjaciela, i dziełami niepodobnego do wiary męztwa, strzymały zapędy nieprzyjaciela, który przez to nazajutrz zupełnie rozgromiony został.

W niewielkiej od tego miejsca odległości wzniezione już są pomniki: przez Austriackie woysko, Dowodzającemu niém Jenerałowi Hrabu Collaredo i przez Króla Pruskiego wojownikom, w tej bitwie poległym. — Nayaśniejczy Cesarz Austriacki, chcąc przyspieszyć wypelnienie ślubu Nayaśniejczego Rodzica swojego, obrał na założenie pomnika czas obecności w Cieplicach CESARZA JEGOMOŚCI i Króla Jegomości Pruskiego.

Od rana samego, mieszkańce Cieplie zaczęli się zbierać na miejsce, przeznaczone na wystawienie pomnika. O godzinie 10tej raczyli przybycъ NAYJAŚNIEYSI PAŃSTWO CESARZ JEGOMOŚĆ i CESARZOWA JEYMOŚĆ, Cesarz Austriacki i Cesarzowa, Król Pruski, Arcy-Xiążęta, Xiążęta, Xiężne, tudzież wszystkie osoby, należące do Orszakow NAYJAŚNIEYSZYCH PAŃSTW.

Na podnożu pomnika, urządzony był ołtarz dla odprawienia Mszy S. — W blizkości podnoża wystawiony był model pomnika; ze trzech stron stały woyska;

ронъ расположены были войска; у самыхъ ступень пѣдестала были поставлены, нашихъ Дворцовыхъ Гренадеръ Капитанъ роты *Лаурентьевъ*, два унтеръ-Офицера и четыре человека рядовыхъ. — Сии ветераны подвизались на поляхъ Кульмскихъ, и теперь въ тишинѣ міра, явились съ береговъ Невы на мѣсто, окропленное ихъ кровію, пролитую за вѣру и отечество, чтобы быть свидѣтелями торжества военной славы Русскихъ и высокаго чувства признательности Августѣйшаго союзника.

Немедленно по прибытіи Высокихъ Посѣтителей, началась Божественная служба по чину Римско-Католической церкви. — По совершеніи Богослуженія, Ихъ Величества Государь Императоръ, Императоръ Австрійскій и Король Пруссій, взошедъ на пѣдесталь памятника, подписали приготовленный актъ заложения оного, и съ чувствомъ умиленія привѣтствовали другъ друга съ совершеніемъ сего незабвеннаго торжества.

Въ продолженіи оного пѣхота тоекратно производила ружейную пальбу и сему воинственному привѣту, отвѣтствовали выстрѣлы изъ орудій, поставленныхъ у памятниковъ Австрійскаго и Прусскаго. — Такъ за 22 года предъ симъ, при первомъ громѣ Русскаго оружія, храбрые Австрійцы и Пруссаки, явились на Кульмскій бой и единодушными подвигами искупили знаменитую побѣду.

Военная музыка, поставленная между войскомъ и пѣдесталомъ, прежде и послѣ Богослуженія, играла гимнъ Австрійскій; но кто изъ Русскихъ не былъ тронутъ до глубины сердца, когда раздался нашъ отечественный гимнъ: „*Боже Царя храни!*“ сопровождаемый пѣніемъ многихъ иностранцевъ на Русскомъ языкѣ?

Послѣ заключенія сего торжества, Ихъ Величества, осмотрѣвъ все мѣсто сраженія и посѣтивъ памятники воздвигнутые Австрійцами и Пруссаками, возвратились въ городъ. — Въ сей же день Его Императорское Величество изволилъ пожаловать Кавалерами Св. Андрея Первозваннаго Генераловъ отъ Инфантеріи Графа *Остермана-Толстаго* и *Ермолова*, командовавшихъ въ семь сраженій. Равнообразно Его Величество соизволилъ произвести въ слѣдующіе чины: Капитана, унтеръ-Офицеровъ и рядовыхъ роты Дворцовыхъ Гренадеръ, находившихся при семъ торжествѣ. (Смб. В.)

Теплицъ, 29-го Сентября.

Императорскій Надворный Совѣтникъ строеній, Г-нъ *Нобиль*, поднесъ Государямъ планы и рисунки памятника; послѣ чего Канцлеръ Дома, Двора и Государства, Князь *Меттернихъ*, прочиталъ о положеніи краугольного камня протоколъ, который подписанъ Августѣйшими Монархами и есть слѣдующаго содержанія:

На семь мѣстъ,
гдѣ

наиболѣе отличившаяся храбрость
и наиболѣе оказанная геройская твердость
отряда Императорско-Россійской Гвардіи,

подъ командою
Генерала Графа *Остермана-Толстаго*,
вторженію корпуса Французской арміи
подъ командою

Вандама Генерала,
авангарда большой Французской арміи,
29-го ч. Августа 1813 года
положила конецъ,

и

симъ военнымъ подвигомъ блистательную побѣду
союзнымъ войскамъ
при Кульмѣ

30-го ч. Августа 1813 года приготовила,
сооружаетъ,

по обѣту почившаго Родителя,
блаженный памяти
Императора Франца I,

Сынъ
Императоръ Фердинандъ I
сей памятникъ.

Краугольный камень положили и сей протоколъ собственноручно подписали:

Императоръ Австрійскій Фердинандъ I.
Императоръ Всероссійскій Николай I.
Король Пруссій Фридрихъ Вильгельмъ III.
29-го ч. Сентября
1835.

На модели памятника находится слѣдующая надпись:

На лицевой сторонѣ:

Vexillarius
Praetoriar: Cohortium.
Russicarum.

у самыхъ ступней подножія поставлены были, нашихъ Пафачовыхъ Гренадеровъ Капитанъ компани *Заврентьевъ*, два подофицеры и четыре szeregowi. — Ветераны войны на Кульмскихъ поляхъ, а теперь, въ срединѣ міра, явились съ береговъ Невы, на мѣсто, окропленное ихъ кровію, выланъ за вѣру и отечество, чтобы были свидѣтелями торжества военной славы Россіянъ и высокаго чувства признательности Найяснѣйшаго спрzymierzeńca.

Нечувствительно по прибытіи Высокихъ Го́ści, zaczęła się Msza święta obrządkiem kościoła rzymskokatolickiego. — Po odprawionej Mszy, NAYJAŚNIEYSI PAŃSTWO CESARZ JEGOMOŚĆ, Cesarz Austriacki i Król Pruski, wszedłszy na podnoże pomnika, podpisali przygotowany akt jego założenia, i z uczuciem najsłodsze wina wina sobie nawzajem dopełnienia tej pamiętnej uroczystości.

Przez ten czas piechota trzykrotnie wystrzeliła, i na to rycerskie pozdrowienie odpowiedziały wystrzały z dział, postawionych przy pomnikach Austriackim i Pruskim. — Tak przed 22-ma laty, za pierwszym gromem Ruskiego oręża, mężni Austriacy i Prusacy, stawili się do Kulmeńskiej bitwy i zgodnemi dziełami okupili znamienite zwycięstwo.

Muzyka wojskowa, postawiona pomiędzy wojskiem a podnożem, przed nabożeństwem i po nim, grała hymn Austriacki; lecz kto z Ruskich nie był wzruszony do głębi serca, kiedy się dał słyszeć hymn ojczyzny: „*Boże zachowaj Króla!*“ towarzyszony śpiewaniem wielu cudzoziemców w języku Rosyjskim?

Po zakończeniu tej uroczystości, NAYJAŚNIEYSI PANOWIE, obejrzawszy całe miejsce walki i odwiedziwszy pomniki, wzniesione przez Austriaków i Prusaków, powrócili do miasta. — Tegoż dnia Jego CESARSKA MOŚĆ raczył mianować Kawalerami św. Andrzeja Apostoła pierwszego wezwania Jenerała piechoty Hrabiego *Ostermanna-Tolstoy* i *Jermotowa*, którzy w bitwie tej dowodzili. Również NAYJAŚNIEYSZY PAN raczył podnieść do rang następnych: Kapitana, podoficerów i szeregowych kompanii Grenadyerów Pałacowych, którzy się znajdowali przy tej uroczystości. (G. S. P.)

Teplitz, 29 Września.

Cesarski Radca i Nadworny budowl, Pan *Nobile*, złożył Monarchom plany i rysunki pomnika, po czém Kanclerz Domu, Dworu i Stann, Xiążę *Metternich*, przeczytał protokół założenia kamienia węgielnego, który Nayaśniewsi Monarchowie podpisali, a którego osnowa jest następująca:

W tém miejscu
gdzie

naibardziej odznaczające męztwo
i naibardziej bohaterka wytrwałość
oddziału Gwardyi CESARSKO-Rossyyskiej
pod dowództwem

Jenerała Hrabiego *Ostermann-Tolstoy*,
wtargnieniu wojska Francuzkiego
pod dowództwem

Jenerała *Vandamme*,
przedniej straży wielkiego wojska francuzkiego
dnia 29 Sierpnia roku 1813
koniec położyła,

i

tym czynem wojennym świetne zwycięstwo
wojsk sprzymierzonych
pod Kulmem

d. 30 Sierpnia 1813 przysposobiła,
wznosi,

podług zamiaru zmarłego Ojca
Cesarza Franciszka I,
błogosławionej pamięci,

Syn
Cesarz Ferdynand I
ten pomnik.

Kamień węgielny położyli i niniejszy protokół własnoręcznie podpisali:

Cesarz Austriacki Ferdynand I.
Cesarz Wszech-Rossyjski Nikołaj I.
Król Pruski Fryderyk Wilhelm III.
dnia 29 Września
1835.

Na modelu pomnika, znajdując się następujące napisy:

Na stronie przodowej:

Interitis. Fortissimis.

Quod.

Fide. Virtute. Constantia.

Feruentibus. Gallor. Copiis.

Impares. Numero.

IV. Kal. Sept. An. MDCCCXIII.

Strenue in receptu obstitere

Foederatique Principes

Acie instructa hostibus capti.

Victoriam inclutam nacti sunt.

На оборотной сторонѣ:

Na stronie odwrotnej:

Monumentum

Ab Imp. Francisco P. F. Augusto.

Victoria Parta.

III. Kal. Sept. An. MDCCCXIII.

Constitutum

Ferdinandus Aug. Fil. Augustus.

A Solo extruxit

XXIX Sept. An. MDCCCXXXV.

Lapidem Auspicalem

Ferdinando Aug. Imper. Austr.

Nicolao Aug. Imp. Russ.

Friderico Guilelmo Rege Boruss.

На бокахъ памятника будутъ вырѣзаны прозванія воиновъ, убитыхъ 29-го Августа 1813. (G. C.)

Na stronach boczných pomnika wyryte będą nazwiska wojowników, poległych 29 Sierpnia 1813. (G.C.)

Высочайшимъ Указомъ Августа 26-го числа. Въ вознагражденіе ревностной службы и отличныхъ трудовъ нижеслѣдующіе Чиновники, по представленію Министра Внутреннихъ Дѣлъ и удостоенію Комитета Министровъ, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Ордена Св. равноапостольнаго Князя Владиміра 4-й степени: Коллежскіе Совѣтники: Операторъ Подольской Врачебной Управы, Штабъ-Лekarь Кольгевскій, Непременный Членъ Смоленскаго Приказа Общественнаго Призрѣнія Ярославцевъ; Титулярный Совѣтникъ: Секретарь Литовской Греко-Унитской Духовной Консисторіи Захаревичъ; Засѣдатель Римско-Католической Духовной Коллегии, Прелаты: Виленской Каѳедры, Жилинскій, Минской Каѳедры, Домбровский и той же Каѳедры Вице-Оффиціаль Консисторіи Минской, Капалинскій.

— Его Императорское Величество, по засвидѣтельствуванію Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ объ отличной-ревностной службѣ нижепоименованныхъ Чиновниковъ вѣдомства Министерства Внутреннихъ Дѣлъ и по удостоенію Комитета Г. Министровъ, Высочайше повелѣть соизволилъ объявить Монаршее Его Величества благоволеніе: состоящему при Гродненскомъ Гражданскомъ Губернаторѣ для особыхъ порученій, отставному Полковнику Степанову; Коллежскому Совѣтнику Исправляющему должность Гродненскаго Земскаго Исправника Ржонсницкому; Надворному Совѣтнику, Совѣтнику Бѣлостокскаго Областнаго Правленія Яневигу-Яневскому; Маіорамъ: Надирателю Черниговскаго дома воспитанія бѣдныхъ Дворянъ Соколовскому; Кіевской Губерніи Уманскому Городничему Анатѣенко; Бѣлостокскому Земскому Исправнику Трусову; Коллежскимъ Ассессорамъ: Медицинскому Инспектору по Гороблагодатскимъ Горнымъ Заводамъ, Штабъ-Лekarю Ходоровицу; служащему въ Канцеляріи Новороссійскаго и Бессарабскаго Генераль-Губернатора Карузо; 8-го класса: Помощнику Секретаря Канцеляріи Виленскаго Военнаго Губернатора Иванову; Титулярнымъ Совѣтникамъ: Совѣтникамъ Губернскихъ Правленій: Подольскаго Зингенко; Подольскаго Бернацкому; Пинскому Земскому Исправнику Самуйленко; Узданнымъ Предводителямъ Дворянства: Порутчикамъ: Виленскому Горновскому; Быховскому Ярошевскому; Нѣжинскому и Попечителю тамошнихъ Богоугодныхъ Заведеній Подпоручику Раковичу; Волковыскому, въ званіи Камергера Двора Его Императорскаго Величества, Графу Ксаверію Грабовскому; бывшему Слонимскому, нынѣ Почетному Смотрителю тамошнихъ Училищъ, Дворянину Феликсу Бронскому. (G. B.)

— Указомъ Правительствующаго Сената, Сентября 16-го дня, объявлено, что Государь Императоръ по Положенію Комитета Г. Министровъ Высочайше повелѣть соизволилъ: признавать купца Карла Вильгельма Геккера Любскимъ Вице-Консуломъ въ Кронштадтѣ. (Сбв. II.)

Одесса, 6-го Сентября.

Англійскій пароходъ *Плутонъ* выдержитъ здѣсь четырнадцатидневный карантинъ, чтобы выйти потомъ въ практическое положеніе; онъ посѣтитъ главнѣйшіе Черноморскіе порты. Въ свитѣ Лорда Дургема находятся: Королевско-Англійской службы Капитанъ корабля Г. Дринкватеръ, Полковникъ Роусъ, и Секретарь Посла Г. Киннеръ. (O. B.)

— Въ Оттоманскомъ Мониторѣ, 21-го Ребиуль Акира 1251 (15-го Августа 1835), помѣщена любопытная статья о посѣщеніи Султаномъ Константино-

Презъ Найвысшій Указъ дня 26го Сierpnia. W nagrodę gorliwej służby i odznaczających się prac, niżej wyrażeni Urzędnicy po przedstawieniu Ministra Spraw Wewnętrznych i uznaniu przez Komitet Ministrów, Najłaskawiej mianowani Kawalerami Orderu Św. Równego z Apostołami Xięźęcia Włodzimierza 4go stopnia: Assesorowie Kollegialni: Operator Podolskiego Urzędu Medycznego, Sztabś-Lekarz Kolczewski, Dożywotni Członek Smoleńskiej Izby Powszechniej Opieki Jarostawcew, i Radca Honorowy, Sekretarz Litewskiego Greko-Unickiego Duchownego Konsystorza Zacharewicz; Assesorowie Rzymsko-Katolickiego Duchownego Kollegium, Prałaci: Katedry Wileńskiej Żyliński, Mińskiej Katedry, Dombrowski, i teyże Katedry Wice-Oficyał Mińskiej Konsystorza, Kapaliński.

— Jego CESARSKA MOŚĆ, po zaświadczeniu P. Ministra Spraw Wewnętrznych o służbie odznaczającej się i gorliwej, niżej wyrażonych Urzędników, wiedzy Ministerium Spraw Wewnętrznych, i po uznaniu przez Komitet PP. Ministrów, Najwyżey rozkazać raczył, oświadczyć MONARSZE Jego CESARSKIEJ MOŚCI zadowolenie: zostającemu przy Grodzieńskim Gubernatorze Cywilnym do szczególnych poruczeń, dymissyjonowanemu Półkownikowi Stepanowu; Radcy Kollegialnemu, pełniącemu obowiązek Grodzieńskiego Ziemskiego Sprawnika Rządniczkemu, Radcy Dworu: Radcy Białostockiego Rządu Obwodowego Janiewiczowi-Janiewskiemu, Majorom: Dozorcy Czernihowskiego domu wychowania ubogich Dworzan Sokołowskiemu; Kijowskiej Gubernii Umańskiemu Horodniczemu Anatyjeńko; Białostockiemu Ziemskiemu Sprawnikowi Trunowu; Assesorom Kollegialnym: Medycznemu Inspektorowi w Horobłahodatskich zakładach Górniczych, Sztabś-Lekarzowi Chodorowiczowi, służącemu w Kancellaryi Noworossyjskiego i Bessarabskiego Jenerał-Gubernatora Karuzo; 8 klasy: Pomocnikowi Sekretarza Kancellaryi Wileńskiego Wójennego Gubernatora Iwanowu, Radcom Honorowym: Radcom Rządów Gubernialnych, Podolskiego Zinczenko; Podolskiego Bernackiemu; Pińskiemu Ziemskiemu Sprawnikowi Samuylenko; Powiatowym Marszałkom Dworzaństw: Porucznikom: Wileńskiemu Hornowskieniu; Bychowskiemu Jaroszewskiemu; Nieżyńskiemu i Opiekunowi tamecznych Dobroczyńnych zakładów, Podporucznikowi Rakowiczowi; Wołkowyskiemu, Kamerherowi Dworu Jego CESARSKIEJ MOŚCI. Hrabi, Xaweremu Grabowskiemu; byłemu Słonimskiemu, teraz Honorowemu Dozorcy Szkół tamecznych, Dworzaninowi Felixowi Bronskiemu. (G. S.)

— Przez Ukaz do Rządzącego Senatu, Września 16go dnia, ogłoszono, że CESARZ JEGOMOŚĆ, po nastalém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów Najwyżey rozkazać raczył: uznawać kupca Karola Wilhelma Hekker'a, Wice-Konsulem Lubeckim w Kronsztadzie.

(P. P.)

Одесса, дня 6 Września.

Angielski parochód, *Pluton*, odbędzie tu czternastodzienną kwarantannę, aby się uzdolnić do stanu praktycznego: odwiedzi potem główniejsze porty Czarnomorskie. W orszaku Lorda Durhama znajdują się: Królewsko-Angielskiej służby Kapitan okrętowy P. Drinkwater, Półkownik Rous, i Sekretarz poselstwa P. Kinnerd. (G. O.)

— W Monitorze Otomańskim, 21 Rebiul-Akira 1251go (15go Sierpnia 1835go), umieszczony jest ciekawy artykuł o odwiedzeniu przez Sultana szkół wojsko-

польскихъ военныхъ школъ, служащая доказательствомъ непрерывныхъ попеченій сего Государя о распространеніи просвѣщенія въ Оттоманскомъ юношестве. Представляемъ извлеченіе изъ этой статьи:

Султанъ отправился 5-го Іюля, въ сопровожденіи Министра Внутреннихъ Дѣлъ, многихъ Генераловъ и Полковниковъ и перваго Имама, въ казарму, въ коей помѣщаются двѣ военныя школы. Онъ осмотрѣлъ сначала библіотеку, въ которой собраны также и физическіе инструменты, и послѣ того поѣхалъ въ госпиталь.

Въ присутствіи его, предъ большою залою, назначенною для отдыха воспитанниковъ, происходили военныя игры, сопровождаемыя метаніемъ коня.

Султанъ вошелъ въ первую школу, въ то время когда воспитанники занимались письмомъ на пескѣ, на черномъ столѣ и наконецъ на бумагѣ. Е. В., чрезвычайно довольный этимъ занятіемъ, обратилъ къ учителямъ нѣсколько лестныхъ словъ и поощрялъ воспитанниковъ ревностно заниматься ученіемъ.

Воспитанники второй школы нетерпѣливо ожидали посѣщенія Султана, потому что онъ въ первый разъ еще явился лично посмотрѣть на ихъ занятія. Всѣ учащіеся стояли въ надлежащемъ порядкѣ при входѣ къ нимъ Султана. По его приказанію, представлены были ему книги, рисунки, карты, фортификаціонныя планы; въ то же время онъ спрашивалъ объ именахъ отличившихся учениковъ. Послѣ того Султанъ быстро вошелъ на профессорскую кафедру, чтобы лично удостовѣриться въ успѣхахъ воспитанниковъ. Онъ самъ, своимъ звучнымъ голосомъ, предложилъ нѣсколько вопросовъ о разныхъ проблемахъ арифметическихъ, алгебраическихъ и геометрическихъ, о нѣкоторыхъ затрудненіяхъ въ Арабскомъ, Персидскомъ и Турецкомъ языкахъ, и дѣлалъ вопросы изъ Географіи. Съ занятаго имъ, возвышеннаго мѣста, онъ произнесъ потомъ къ ученикамъ слѣдующія слова:

„Дѣти мои! замѣченные мною успѣхи ваши позволяютъ мнѣ надѣяться, что вы не захотите, прегрѣшнымъ нерадѣніемъ, сдѣлать тщетными всѣ издержки Государственной казны, употребленныя для доставленія вамъ благодѣяній просвѣщенія. Пользуйтесь предлагаемымъ вамъ случаемъ; занимайтесь непрерывно; учитесь, учитесь много: это лучшій запасъ, какой вы можете заготовить для своей жизни. Богъ благословитъ ваши успѣхи, даруетъ вамъ лучшую изъ всѣхъ славу:— быть полезными своему отечеству и своимъ согражданамъ. Будьте также вѣрными подданными вашего Государя, который покровительствуетъ вамъ теперь и не оставитъ васъ въ нуждѣ. Самъ Богъ повелѣваетъ вамъ быть признательными къ своему Монарху, посвящая ему ваши сердца, ваши силы и дарованія ваши. Вѣрьте, дѣти мои, что вы всегда найдете во мнѣ нѣжнаго и великодушнаго отца.“

Воспитанники были глубоко тронуты этою рѣчью. и единодушный крикъ: *да здравствуетъ Падишахъ!* огласилъ эти своды, бывшіе свидѣтелями господства преступной воли Янычаръ, а теперь заключающіе въ себѣ 400 юныхъ Музульманъ, предающихся изученію Европейскихъ наукъ, подъ кровомъ Государя, котораго твердостію совершены уже такія предпріятія, не смотря на величайшія препятствія, которыя когда либо представлялись благодѣтельному дѣйствию перерожденія народа.

Предъ выходомъ изъ казармы, Султанъ вошелъ въ мечеть со свитою, увеличившеюся всеми воспитанниками. Тамъ воспыла была молитва о благоденствіи Султана и Имперіи, и всѣ присутствовавшіе съ восторгомъ заключили эту молитву священнымъ словомъ *Аминь*.

— Многие изъ поселившихся здѣсь съ давняго времени Сень-Симонистовъ приняли Магометанскую вѣру; говорятъ, что глава ихъ, Отецъ *Анфантенъ*, одобряетъ это отреченіе отъ вѣры, и утверждаетъ даже, что онъ самъ скоро послѣдуетъ этому примѣру. Онъ теперь въ Оивахъ, на гіенновой охотѣ. (О. В.)

Варшава, 9-го Октября.

Обнародовано постановленіе Администраціоннаго Совѣта, изданное 5-го (17) Іюля с. г., чтобы отныне всѣ Россійскія монеты: серебряныя, золотыя, и платинныя, какъ изъ Россіи, такъ и изъ Царства, посылаемыя за границу, пропускаемы были безъ малѣйшаго задержанія.

— Сводный отрядъ Императорско-Россійской Лейб-Гвардіи, возвращающійся изъ Калиша, вступилъ третьяго дня въ Варшаву. Онъ поставленъ въ казармахъ при дворцѣ, называемомъ Лазенки и пробудетъ здѣсь два дня.

— Жители города Варшавы, желая угостить воиновъ, составляющихъ отрядъ Императорской конной

выхъ въ Константинополѣ, служащій за доводъ установленія pieczołowości tego Monarchy o rozszerzeniu oświecenia pomiędzy młodzieżą Ottomańską. Umieszcza my wyciąg z tego artykułu:

Sułtan wyjechał 5go Lipca, w towarzystwie Ministra Spraw Wewnętrznych, wielu Jenerałów, Półkowników, i Pierwszego Imama, do koszar, w których umieszczone są dwie szkoły wojskowe Obeyrzał naprzd bibliotekę, w której utrzymywane są także narzędzia fizyczne, a potem odwiedził szpital.

W obecności jego, przed wielką salą, przeznaczoną na odpoczynek uczniów, odbywały się igrzyska rycerskie, połączone z rzucaniem kopii.

Sułtan wszedł do pierwszej szkoły, w tym czasie, kiedy uczniowie zajmowali się pisaniem na piasku, na czarnej tablicy i na papierze. J. W. nadzwyczajnie był zadowolony tém ich zatrudnieniem, przemówił do nauczycieli kilka uprzejmych wyrazów i zachęcał uczniów, ażeby się pilnie uczyli.

Uczniowie drugiej szkoły niecierpliwie oczekiwali odwiedzin Sułtana, dla tego, że on pierwszy raz jeszcze osobiście przyszedł obaczyć ich zajęcia się. Wszyscy uczący się stali w należytym porządku przy wejściu do nich Sułtana. Na jego rozkaz, okazywane mu były księgi, rysunki, karty, plany fortyfikacyjne; w tymże czasie zapytywał o imiona odznaczających się uczniów. Potem Sułtan z pośpiechem wszedł do professorskiej katedry, dla osobistego przekonania się o postępach uczniów. Sam, mocnym swym głosem, zadał kilka pytań, o różnych problematach arytmetycznych, algebraicznych i jeometrycznych, o niektórych trudnościach w Arabskim, Perskim i Tureckim językach, i dawał zapytania z jeografii. Z miejsca podniesionego, które był zajął, przemówił później do uczniów temi słowy:

„Dzieci moje! postrzeżone przeze mnie postępy wasze, pozwalają mi mieć nadzieję, że wy nie zechcecie występnie niedbalstwem uczynić nadaremne. „i wszystkie koszta Skarbu Państwa dla udzielenia „wam dobrodzieystw oświecenia. Korzystajcie z podanego wam zdarzenia, pracujcie nieprzerwanie, uczcie się, uczcie się wiele, jest to najlepszy zapas, który „możecie przygotować na całe życie. Bóg pobłogosławi „wasze przykładańcie się, obdarzy was lepszą od wszystkich sławą:— byż pożytecznymi dla swej oyczyzny „i spółobywateli. Bądźcie także wiernymi poddani „waszego Monarchy, który się wami opiekuje teraz i „nie opuści was w niedostatku. Bóg sam nakazuje wam „byż wdzięcznymi dla waszego Monarchy, poświęca „jąc mu wasze serca, wasze siły i talenta. Wiercie „mi, moje dzieci, że wy znajdziecie zawsze we mnie „czułego i wspaniałomyślnego Oycza.“

Wychowawcy do głębi serca byli poruszeni tém przemówieniem, i jednomyślny okrzyk: *Niech żyje Pa-diszach!* obit się o te sklepienia, które były świadkami wzmożenia się zbrodniczej woli Janeczarów, a teraz zawierające w sobie 400 młodych muzułmanów, którzy się poświęcili nabyciu nauk Europejskich, pod opieką Monarchy, którego stałością dokonane już są takie przedsięwzięcia, pomimo wszelkich przeszkód, które kiedykolwiek były napotymane w dobroczynnem działaniu przeistoczenia narodu.

Przed wyjściem z koszar, Sułtan wstąpił do мечету z orszakami, powiększonym przez wszystkich wychowawców. Tam odprawione były modły za szczególny dzień Sułtana i Państwa, a wszyscy obecni, z uniesieniem, skończyli te modły świętym słowem *Amen*.

— Wielu z zamieszkałych tu oddawna St. Symonistów, przyjęli mahometanską religią; mówią, że głowa ich, oyciec *Enfentin*, pochwała to odstąpienie wiary, i nawet zapewnijają, iż sam on prędko pójdzie za tym przykładem. Teraz znajduje się on w Tebach, na polowaniu na hyeny. (G. O.)

Warszawa, dnia 9 Października.

Ogłoszono postanowienie Rady Administracyjnej, wydane dnia 5go (17) Lipca r. b., iż odtąd wszelka moneta Rosyjska: srebrna, złota lub platynowa, czy to z Rosyi, czy to z Królestwa za granicę wysyłana, bez żadnej trudności z kraju wypuszczaną byż ma.

— Oddział przyboeznej Gwardyi CESARSKIEJ wszelkiej broni, wracając z Kalisza, przybył wczoraj do Warszawy. Umieszczony w koszarach przy Łazienkach Królewskich, przez parę dni zabawi.

— Obywatele Miasta Warszawy, pragnąc uprzejmie powitać wojowników, składających oddział CESARSKIY

Лейб-Гвардіи и разныхъ другихъ полковъ, возвращающихся изъ Калиша въ Петербургъ, получили дозволеніе пригласить ихъ на пиръ, который и данъ былъ третьяго дня. Въ полдень въ конныхъ казармахъ при Лазенковскомъ дворцѣ, устроено мѣсто для 580 Унтеръ-Офицеровъ и солдатъ. Его Свѣтлость Фельдмаршалъ Князь Варшавскій, встрѣченный Президентомъ города и радостными привѣтствіями войска, прошелъ между рядами; потомъ Гвардейцы сѣли за столъ. Князь пилъ за здоровье Государя Императора, а воины и всѣ находившіеся здѣсь жители съ восхищеніемъ повторили ея желанія. Музыка играла гимнъ: „*Боже Царя храни.*“ Князь выпилъ за здоровье воиновъ, которые душевнымъ восклицаніемъ изъяснили свою благодарность. Командующій походнымъ отрядомъ гвардіи предложилъ тостъ за здоровье Его Свѣтлости Князя Фельдмаршала, что всѣ присутствующіе приняли съ восхищеніемъ. Жители пили за здоровье храбрыхъ гостей, которые взаимно предложили тостъ за ихъ здоровье. Въ искусно убранной галлерей находились Дамы, а погода безпрерывно благопріятствовала сему празднеству. Въ 4 часа по полудни въ главную залу Купеческаго Ресурса былъ обѣдъ, къ которому приглашены находившіеся здѣсь Генералы, Офицеры помянутого отряда Лейб-Гвардіи, и Офицеры разныхъ степеней, принадлежащіе къ Императорской Гвардіи. За обѣдомъ музыканты оркестра большого театра, играли превосходныя музыкальныя сочиненія и концерты. Варшавскій Военный Губернаторъ, предложилъ за здоровье многолѣтнее Царствованіе Его Императорскаго Величества тостъ, который повторенъ былъ присутствовавшими съ возобновленіемъ тѣхъ же чувствованій восторга; потомъ предложены были другіе тосты. Послѣ угощенія всѣ гости и хозяева, сошли въ нижнюю залу, гдѣ представилось новое зрѣлище: среди иллюминированнаго сада возвышался ярко пылающій отъ множества огней храмъ, въ срединѣ коего находился транспарантъ, представляющій изображеніе Государя Императора. Здѣсь еще нѣсколько разъ возобновленъ былъ тостъ за здравіе Его Величества при восклицаніяхъ какъ милыхъ гостей, такъ и хозяевъ, усердно занимавшихся угощеніемъ. Послѣ пиршества гости посѣтили данное въ большомъ театрѣ представленіе. (G. C.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 5-го Октября.

26-го ч. прош. м. предъ полуднемъ, между 9 и 10 часомъ, среди пушечнаго грома прибылъ въ Данцигъ изъ Калиша, Его Императорское Высочество Великій Князь КОНСТАНТИНЪ, вѣдущій безостановочно въ Нейфархассеръ, гдѣ уже стоитъ на якорѣ Россійскій флотъ съ 21-го ч., назначенный для перевозки Императорской Гвардіи. Прибывъ сюда, Его Императорское Высочество немедленно отправился на пароходъ *Геркулесъ*, на которомъ въ 2 часа по полудни отплылъ обратно въ Петербургъ. (G. C.)

А в с т р і я.

Вѣна, 30-го Сентября.

Е. Высочество Принцъ Фердинандъ Саксен-Кобургскій отправился въ Прагу. Генералы и Штабъ-Офицеры, находившіеся въ Калишѣ, всѣ почти возвратились. Дворъ за нѣсколько дней придетъ прежде, нежели было предположено; Императорскіе покои будутъ приготовлены къ 14-му ч. Октября.

— По извѣстіямъ изъ Лайбаха, *Бейрская* Принцесса съ своими племянниками, сыновьями *Донъ-Карлоса* прибыла туда изъ Венеціи 16-го ч. Сентября по полудни. На другой день туда прибылъ же и Инфантъ *Донъ-Себастьянъ* съ Супругою. — *Донъ-Мигуэль* (брата Принцессы Бейрской), прибывшаго 19-го ч. изъ Рима въ Венецію, равнолѣтно ожидали въ Лайбахѣ. (G. C.)

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 27-го Сентября.

По полученіи извѣстій о выполненіи изъ Кабинета Графа *Торрено*, здѣшній Испанскій Посланникъ Князь *Фріасъ* тотчасъ подалъ въ отставку. Говорятъ, что преемникомъ его будетъ Графъ *Офалія*.

— Первый биліартный игрокъ въ Парижѣ *Г. Шаръ*, коего обыкновенно во время игры въ биліардъ окружаетъ множество зрителей, учредилъ училище сей игры.

— Въ Сарагоссѣ 19-го ч. узнали о перемѣнѣ Министровъ въ Мадридѣ, но сіе не воздержало Юнту объявить въ сей же самый день новаго манифеста, что она отъ однажды принятыхъ правилъ не отступитъ. Генерала *Алавы* 24-го ч. ожидаютъ въ Мадридѣ; несомнительно, что онъ приметъ званіе иностраннаго Министра; но откажется отъ должности Президента Министерскаго Совѣта.

Leyb-Gwardyi Konney z półków wszelkiej broni, wracających z Kalisza do Petersburga, otrzymali pozwolenie zaprosić ich na ucztę, która się zawczora odbyła. W południe w koszarach jazdy przy Łazienkach Królewskich, urządzono miejsce dla 580 Podoficerów i żołnierzy. J. O. Feldmarszałek, Xiążę Warszawski, przyjęty przez Prezydenta miasta i gospodarzy, a radośnie powitany przez to woysko, przeszedł między jego szeregi; po czym Gardziści zasiedli przy stołach. Xiążę spełnił za zdrowie NAYJAŚNIEJSZEGO PANA, a wojownicy i obecni Obywatele z zapatem wynurzyli swe uczucia. Muzyka zabrzmiała hymn „*Boże zachoway Króla.*“ Xiążę spełnił za zdrowie wojowników, którzy z serdecznym okrzykiem wyrazili swą wdzięczność. Dowodzący przechodzącym oddziałem Gwardyi, wznosił kielich za zdrowie J. O. Xiążęcia Feldmarszałka, co wszyscy obecni powtórzyli z uniesieniem. Obywatele spełnili za zdrowie walecznych gości, którzy nawzajem wnieśli toast za ich zdrowie. W gustownie ubranej galeryi znajdowały się Damy, a pogoda ciągle sprzyjała tej uczcie. O godzinie 4tej z południa nastąpił obiad w głównej sali pałacu Resursy Kupieckiej, na który zaproszono obecnych w stolicy Jenerałów, Oficerów powyższego oddziału Leyb-Gwardyi, tudzież Oficerów wszelkich stopni, mieszkających w Warszawie, a należących do Gwardyi CESARSKICH. W czasie obiadu, artyści orkiestry wielkiego teatru wykonywali celne dzieła muzyczne i koncerty. J. W. Jenerał Wojenny Gubernator Warszawy, wniósł za zdrowie i jak najdłuższe Panowanie NAYJAŚNIEJSZEGO MONARCHY; spełniono ten kielich z ponowieniem uczuć napętlających serca obecnych. Wnoszono powyższe toasty, a po uczcie wszyscy goszczący i gospodarze zeszli do sali dolnej, gdzie ukazał się nowy widok. Wśród oświetlonego ogrodu, wznosiła się gorejąca mnóstwem świateł świątynia, której szrodek zajmowało przezrocze, przedstawujące wizerunek NAYJAŚNIEJSZEGO PANA. Tu jeszcze spełniono za zdrowie Miłościwego MONARCHY i powielekroć ponowiono odgłosy wielbienia, tak przez ustamiłych gości, jako też gorliwych w dopełnieniu obowiązków gospodarzy. Po uczcie, goście usłali się na widowisko dane w wielkim teatrze. (G. C.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P R U S S Y.

Berlin, dnia 5 Października.

Dnia 26go z. m. przed południem między 9tą a 10tą godziną, przybył do Gdańska, szrodek huku dział, powracający z Kalisza Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI Xiążę KONSTANTY, udając się bez zatrzymania do Neufahrwasser, gdzie na kotwicy flota Rossyyska stoi już od 21, przeznaczona do przewiezienia Gwardyi CESARSKIEJ. Tu przybywszy, udał się Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ bezzwłocznie na okręt parowy *Herkules*, na którym o godzinie 2giej po południu odplynął z powrotem do Petersburga. (G. C.)

A U S T R I A.

Wiedeń, 30 Września.

J. W. Xiążę Ferdynand Sasko-Koburgski wyjechał także do Pragi. Jenerałowie i Sztab-Oficerowie, którzy byli w Kaliszu, już prawie wszyscy powrócili. Dwór powróci kilką dniami pierwiej, aniżeli było zamierzonym; pokoje Cesarskie mają być przygotowane najdalej dnia 14 Października.

— Podług wiadomości z Lublany, Xiężniczka *Beira*, w towarzystwie bratanków swoich, synów *Don Carlosa*, przybyła tamże z Wenecyi dnia 16 Września po południu. Nazajutrz przybył tam także Infant *Don Sebastian* z małżonką. — *Don Miguel* (brat Xiężniczki *Beiry*), który dnia 19 zjechał był z Rzymu do Wenecyi, spodziewany jest również w Lublanie. (G. C.)

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 23 Września.

Jak tylko nadeszła tu wiadomość o wystąpieniu z gabinetu Hrabiego *Torreno*, tutejszy Poseł Hiszpański Xiążę *Frias*, podał się zaraz do dymisyi. Mówią, że zastąpi go Hrabia *Ofalia*.

— Najlepszy gracz billardowy w Paryżu, *P. Charrier*, którego zwykle otacza liczne grono widzów, jak tylko gra w billard, założył szkołę gry billardowej.

— W Saragossie dowiedziano się dnia 19 o zmianie Ministrów, zaszły w Madrycie, ale to nie wstrzymało bynajmniej junty od ogłoszenia w tym jeszcze dniu nowego manifestu, w którym zapewnia, że od zasad raz przyjętych nie odstąpi. Jenerał *Alava*, spodziewany dnia 24 w Madrycie; nie wątpiono, że przyjmie Ministeryum interesów zagranicznych, lecz wymówi się od urzędu Prezesa Rady Ministrów.

— Вчерашній *Мониторъ* сообщаетъ: „Письмо отъ 19-го ч. с. м. (кажется изъ Перпиганъ) содержитъ слѣдующія извѣстія: Карлистскіе Генералы *де-ла-Побль* и *Росъ-д'Эролле*, занимавшіе нѣсколько дней соляные заводы въ Шерри при Аранской долинь, претерпѣли поражение; *де-ла-Побль* убитъ, а *Росъ-д'Эролле* раненъ. *Гурреа* воспрепятствовала ретирадѣ Наварскаго баталіона и нѣсколько баталіоновъ отъправилъ къ Аранской долинь, для прикрытія оной.“

28-го Сентября.

Король сегодня или завтра отправится въ Фонтенебло, куда ожидаютъ и Бельгійскаго Короля съ Супругою.

— *Journal des Débats*, упоминая о Депутатѣ *Одиллонъ-Барро*, называетъ его Французскимъ *О'Коннелемъ*.

— Сегодня на биржѣ говорили о наименованіи Генерала *Мины* Намѣстникомъ Каталоніи, по поводу чего, уменьшились и процентомъ Испанскія ассигнаціи, поелику опасались его вліянія, въ случаѣ еслибъ онъ объявилъ себя противу Королевы Правительницей. — Вчера получено извѣстіе, что Генералъ *Алава* точно принялъ званіе иностраннаго Министра, но отказался отъ званія Президента Министерскаго Совѣта.

29-го Сентября.

Король и Королева Бельгійскіе прибыли вчера въ Кале; оттуда поплывутъ въ Рамсгате. — Графъ *Ринги*, прибывъ сюда вчера, имѣлъ совѣщаніе съ Княземъ *Броми*.

— Въ Ст. Себастьянѣ открытъ заговоръ, главою коего былъ Комендантъ крѣпости; вмѣстѣ съ нимъ арестовано много особъ. Заговорщики намѣрены были сей важный пунктъ предать во власть Карлистовъ.

— Вскорѣ безъ сомнѣнія начнется процессъ *Фіески*. Поимка *Пепина* есть самымъ важнымъ случаемъ въ семь дѣлъ: ибо кажется вѣроятнымъ, что онъ доставлялъ деньги на сооруженіе адской машины. *Пепинъ* не заpiresя, что онъ имѣлъ нѣкоторыя связи съ *Фіески*, однако увѣрять, что будто бы давалъ онъ деньги единственно въ родѣ пособія и подавнія сему челоуку, находившемуся въ бѣдности *Г. Паскье* уже два раза допрашивалъ *Пепина*. (Г. С.)

— Въ одной Корсиканской газетѣ находятся слѣдующія подробности о семействѣ *Фіески*: „Фамилія *Фіески* происходитъ изъ Генуи; она основалась въ Корсикѣ въ 1786 году и состояла тогда изъ трехъ братьевъ: Іоанна Антона, Іоанна Доминика и Лудовика, прозваннаго Петти-Секко; сей послѣдній былъ отецъ *Фіески*, совершившаго преступленіе 28 Іюля. Всѣ три брата были пастухи, переходившіе съ одного мѣста на другое и никогда не имѣвшие собственнаго постоянного жилища. Убіиства и грабежи вскорѣ сдѣлали имя ихъ извѣстнымъ; одинъ только Іоаннъ Антонъ съ родомъ своимъ не былъ отвергнутъ обществомъ; онъ жилъ довольно долго въ Валлекалле; двое изъ потомковъ его сдѣлались мясниками и понынѣ еще находятся въ Бастіи. У Іоанна Доминика было два сына: Микель-Анджело и Геронимъ; они оба умерли въ тюрьмѣ въ Баньо, и при жизни своей уличены были нѣсколько разъ въ воровствѣ. Одна изъ двухъ сестеръ ихъ была замужемъ за Неаполитанскимъ разбойникомъ, убитымъ въ 1804 году жандармами; другая живетъ нынѣ въ крайней бѣдности, въ Бигульи. Что касается до отца того *Фіески*, который въ послѣднее время снискалъ столь плачевную извѣстность, то онъ былъ женатъ на сестрѣ двухъ преступниковъ, осужденныхъ на галеры, по имени Луцци. Отъ этой-то четы произошелъ на свѣтъ 3-го Марта 1790 г. *Іосифъ Марія Фіески*; онъ получилъ прозваніе *Pettifichello*, быть можетъ, по причинѣ грубаго и нечувствительнаго характера, которыми отличался столько же, сколько и его отецъ. Послѣдній былъ уличенъ въ 1804 году въ сношеніяхъ съ разбойниками и приговоренъ къ 20-лѣтнему заключенію въ смиреннѣйшій домъ; онъ умеръ въ темницѣ въ Баньо; въ 1800 году онъ женился вторично на уроженкѣ изъ Ренно — Маріи-Ксаверъ-Казальтъ; у нихъ родился сынъ, глухонѣмой, который и доселѣ живетъ вмѣстѣ съ матерью своею въ Мурато. *Іосифъ-Марія-Фіески* (нынѣшній убійца) съ самыхъ юныхъ лѣтъ уже обнаруживалъ особенное непостоянство характера. На 15 году своего возраста онъ оставилъ пастушескую жизнь и опредѣлился въ одинъ Неаполитанскій полкъ барабанщикомъ. Послѣ мира, заключеннаго въ 1814 году, явился опять въ Корсикѣ, украшенный Сицилійскимъ орденомъ, и спустя нѣсколько времени снова опредѣлился сержантомъ въ одинъ изъ баталіоновъ, которые набиралъ Падуанскій Герцогъ. Наконецъ, когда армія была распущена, то *Фіески* не захотѣлъ снискивать себя пропитаніе честными трудами и предпочелъ слѣдовать позорному примѣру своихъ предковъ; слѣдствіемъ сего было то, что его приговорили за воров-

— *Wczorayszy Monitor* donosi: „List pod dniem 19 b. m. (pisany jak się zdaje, w Perpignan), obejmuje następujące wiadomości: Karolistowscy Jenerałowie *de la Poble* i *Ros d'Erolles*, którzy od kilku dni zajęli kopalnie soli w Cherry przy dolinie Aran, doznali porażki; *de la Poble* poległ, a *Ros d'Erolles* został ranny. *Gurrea* przeciął odwrót batalionowi Nawarskiemu, i wysłał kilka batalionów ku dolinie Aran, dla jej zasłonięcia.“

Dnia 28.

Król pojedzie dziś lub jutro do Fontainebleau, dokąd spodziewany jest Król Belgów z Królową, Małżonką swoją.

— *Journal des Débats*, mówiąc o Deputowanym *Panu Odillon-Barrot*, nazywa go *O'Connelem* Francuzkim.

— Na dzisiejszej giełdzie mówiono o mianowaniu Jenerała *Miny* Wielkorządcą Katalonii, z powodu czego spadły papiery hiszpańskie o 1 procent: obawiano się bowiem wpływu jego, w razie, gdyby się ogłosił przeciwno Królowej Rejentce. Wczora odebrano wiadomość, że Jenerał *Alava*, przyjął niezawodnie urząd Ministra interesów zagranicznych, wymówiwszy się od przewodniczenia w Radzie Ministrów.

Dnia 29.

Król i Królowa Belgów, przybyli wczora do Calais; ztamtąd popłyną do Ramsgate. Hrabia *Rigny*, przybywszy dnia wczorayszego, miał zaraz konferencyą z Xieciem Broglie.

— W San-Sebastian odkryto śpisek, na czele którego, był dowódca cytaдели; wraz z nim aresztowano wiele osób. Zamiarem śpiskowych było, oddać ten ważny punkt w ręce Karolistów.

— Wkrótce rozpocznie się zapewne process *Fieschiego*. Ujęcie *Pana Pepin*, jest jednym z bardzo ważnych wypadków w tej sprawie: zdaje się bowiem podobnym do prawdy, że on dostarczał pieniędzy na urządzenie piekielnej maszyny. *Pepin* nie zaprzecza, iż miał niejakie stosunki z *Fieschim*, zapiera się jednak, aby pieniądze, które jemu dawał, miały inną pobudkę i cele, nad miłosierdzie i wsparcie tego człowieka, w bardzo biednym zostającego stanie. *Pan Pasquier* już dwa razy badał *Pepina*. (G. C.)

— W jednej z Korsykańskich gazet czytamy następujące szczegóły o familii *Fieschiego*: „Familia *Fieschiego* pochodzi z Genui. W roku 1786 osiadła w Korsyce. Składała się podówczas z trzech braci: Jana Antoniego, Jana Dominika i Ludwika Pettisecco: ostatni był oycem sprawcy zamachu w d. 28 lipca. Wszyscy trzej byli pasterzami, przechodzącymi z miejsca na miejsce, niemającymi nawet własnej chaty. Morderstwa i kradzieże uczyniły wkrótce głośną tę familią. Tylko Jan Antoni i jego potomstwo, nie byli oddaleni z łona społeczności; długo żyli w Vallecalle, a dwie osoby z tej linii pochodzące, są jeszcze teraz w Bastii rzeźnikami. Jan Dominik miał dwóch synów: Michel-Angelo i Hieronima, którzy, dopuściwszy się wielu kradzieży, umarli w więzieniu w Bagno. Z dwóch siostr, jedna była żoną Neapolitańskiego rozbojnika, który w r. 1804 przez żandarmów został zabity; druga żyje dotąd w Biguglia w największej nędzy. Ojciec, tak osławionego w nowszych czasach *Fieschiego*, ożenił się z Łucją, siostrą dwóch na galery skazanych niewolników. Z tej to pary urodził się w d. 3 Marca 1790 roku Józef *Maryja Fieschi*; wkrótce nadano mu przydomek *Pettifichello*, może z powodu surowej nieczułości, od której i ojciec jego miał także przydomek. Ostatni w roku 1804 był skazany na 20 lat do ciężkich robot, za należenie do bandy rozbojników; umarł w więzieniu w Bagno, w r. 1800 ożenił się był powtórnie z *Maryją Xawerą Cesalte z Renno*, z której miał syna głucho-niemego, żyjącego dotąd przy matce w gminie Murato. Józef *Maryja Fieschi* (który urządził maszynę piekielną), zaraz z młodości okazywał niestały umysł, w 16 roku porzucił trzodę i do jednego Neapolitańskiego półku wszedł za dobozsa. Po zawarciu pokoju w r. 1814, ozdobiony Sycylijskim krzyżem, pokazał się znowu w Korsyce. Po niejakiem czasie zaciągnął się znowu, jako sierżant, do batalionu *Xcia Padwy*. Kiedy po drugiej restauracyi to wojsko zostało rozwiązane, *Fieschi* niechęcią pracą szukać dla siebie uczciwego zarobku, wolał pójść w ślady swoich przodków, a wkrótce za kradzieże i fałszowanie, został skazany na 10 lat zamknięcia w domu poprawy, i na zostawanie przez całe życie pod dozorem policyi. Po wycierpieniu kary chciał mieszkać przy swojej krewnej w Biguglia; lecz kiedy robiono mu w tém trudności, udał się więc do Paryża, a tam nie brakło mu sposobów dogodzenia swojemu popędowi do intryg i zbrodni.

ство къ десятилѣтнему заключенію въ смиреннѣйшій домъ и къ пожизненному нахожденію подъ присмотромъ Полиціи. По выходѣ изъ смиреннаго дома онъ хотѣлъ сначала уѣхать къ двоюродной сестрѣ своей въ Бигулью, но такъ какъ ему не хотѣли сего дозволить, то рѣшился отправиться въ Парижъ, гдѣ наклонность его къ интригамъ и преступленіямъ вскорѣ обнаружилась во всей силѣ. (Спб. В.)

Великобританія и Ирландія.
Лондонъ, 22-го Сентября.

Въ продолженіи прошлой недѣли, изъ Англіи и Ирландіи отплыло около 1,300 чел. къ Испанскимъ баталіонамъ; между ними находятся также и Шотландскіе горцы. Все войско состоитъ изъ 8 линейныхъ полковъ, 2-хъ легкой пѣхоты, 2-хъ легкой кавалеріи и отряда артиллеріи. Капитанъ *Джемсонъ* изъ парохода *Джемс-Ваттъ*, получилъ уже повелѣніе оставить завтра Темзу и отвезти въ Испанію военныхъ врачей, еще неприсоединившихся къ помянутымъ баталіонамъ, а также часть комиссаріата и отрядовъ 2-го кавалерійскаго и 5 линейнаго полковъ. Оставшіеся Чиновники Коммиссаріата, отправятся въ путь чрезъ 4 дня.

27-го Сентября.

Третьяго дня изъ Ливерпуля, а вчера изъ Гравезанда и Плимута, отправлены новые транспорты Англійскихъ рекрутовъ въ Испанію; вскорѣ весь англійскій вспомогательный отрядъ будетъ состоять изъ 10,000 чел.

29-го Сентября.

Герцогъ *Немурскій*, вчера, въ сопровожденіи Французскаго Посланника Графа *Себастьяни*, имѣлъ совѣщаніе съ Лордомъ *Мельбурномъ*.

— *Courrier* сообщаетъ, что въ Остендѣ отправленъ пароходъ, на коемъ Бельгійскій Король прибудетъ въ Рамсгате, для свиданія съ Кентскаго Герцогиней. О сѣздѣ семь столь неожиданно условились, что Бельгійскій Посланникъ въ Лондонѣ, узнавъ о немъ не прежде, какъ получивъ повелѣніе, дабы распорядиться на счетъ отправленія корабля, назначеннаго для переезда. Сіе обстоятельство будетъ безъ сомнѣнія поводомъ къ тому, что все стануť приписывать путешествію Короля *Леопольда* и его свиданію съ сестрою, политическую цѣль. Можетъ быть, Король намѣренъ лично переговорить съ Англійскими Министрами, касательно Бельгійскихъ Дѣлъ.

— *Немурскій* Герцогъ оставилъ сегодня Лондонъ и отправился сухимъ путемъ — Лордъ *Аукландъ* выѣзжалъ сегодня въ Индію прощался съ Лордомъ *Мельбурномъ*, Г-мъ *Спрингс-Рейсомъ* и другими Членами Кабинета.

2-го Октября.

Здѣшнія газеты увѣдомляютъ, о прибытіи Короля и Королевы Бельгійскихъ въ Рамсгате. Министерскіе журналы, даже и *Times* утверждаютъ, что сіе путешествіе не имѣетъ никакой политической цѣли. Настоящимъ намѣреніемъ Короля *Леопольда* было желаніе его познакомить Королеву съ своею сестрою и ея дочерьми, по той причинѣ, что при свиданіи ихъ въ Брюссель могли бы произойти нѣкоторыя затрудненія, поелику Принцесса *Викторія*, какъ мнима Наслѣдница престола, не можетъ удалиться изъ Англіи, безъ дозволенія Парламента.

— Графъ *Матушевизъ* отправился въ Неаполь въ качествѣ Императорско-Россійскаго Посланника при тамошнемъ Дворѣ.

— Графъ *Себастьяни* отправился въ Парижъ, а на свое мѣсто оставилъ исправляющимъ Французскія дѣла Г-на *Буркеня*. (G. C.)

Испанія.

Мадридъ, 17-го Сентября.

Въ Придворной газетѣ содержится декретъ о временномъ возложеніи на Доña Мартину дельасъ *Герреса* — должности Министра Финансовъ, и представленіе Г. *Мендисабалы* Королевы-Правительницы слѣдующаго содержанія: — „Пресвѣтлѣйшая Государыня! Двенадцать лѣтъ находился я въ удаленіи отъ родины; посреди разныхъ превратностей судьбы, угрожавшихъ моею жизни, не прошелъ ни одинъ день, въ коемъ бы я не возсылалъ ко Всевышнему теплыя молитвы о благоденствіи Испаніи. Съ восторгомъ смотрѣлъ я на благородныя намѣренія Монарха, и на побѣды, укрѣпившія престолъ Его Дщери, Августѣйшей Королевы. Тогда только сердце мое получало совершенную отраду, когда я думалъ о будущемъ благосостояніи Государственномъ, предшественниками коего, почтительно я настоящія происшествія. Ваше Величество назначая меня Министромъ Финансовъ, возложили на меня обязанности, кои хотя не превосходятъ моего намѣренія и доброй воли; однакожъ онѣ по причинѣ состоянія, въ какомъ Испанія находитъ-

ВѢСТКА БРѢТАНІА И ІРЛАНДІА.
Лондонъ, дня 22 *Września*.

Въ ciągu przeszłego tygodnia odplynęło z Anglii i Irlandyi około tysiąc trzysta ludzi do hiszpańskich batalionow; pomiędzy temi półkami znajdujĄ się także górale Szkoccy. Całe wojsko ma wynosić 8 liniowych półkow, 2 półki lekkiey piechoty, 2 lekkiey kawalerii i oddział artylleryi. Kapitan Jameson ze statku parowego *James Watt*, otrzymał już ostateczne rozporządzenia, do opuszczenia jutro Tamizy i przewiezienia do Hiszpanii wojskowych lekarzy, którzy się jeszcze do wspomnianych batalionow nie przyłączyli, tudzież części komissoryatu i oddziałow z 2go półku kawalerii i 5go liniowego. Pozostali urzędnicy komissoryatu udadzą się w drogę we 4 dni później.

Дня 27.

Zawczora odplynęły z Liverpool, a wczora z Gravesend i Plymouth, nowe transporta rekrutów angielskich do Hiszpanii; wkrótce cały oddział posiłkowy angielski, będzie liczył 10,000 ludzi.

Дня 29.

Wczora miał Xiążę *Nemours*, w towarzystwie Pośta Francuzkiego Hrabiego *Sebastiani*, konferencyą z Lordem *Melbourne*.

— *Courrier* donosi, że do Ostendy posłano okręt parowy, na pokładzie którego przybędzie Król Belgów do Ramsgate, dla widzenia się tam z Xiężną *Kent*. Ten zjazd został umówiony tak niespodzianie, że Poseł Belgijski w Londynie, dowiedział się o nim wtenczas dopiero, gdy już nadeszły polecenia, aby prosił o wyśtanie okrętu, do przewiezienia przeznaczonego. Ta okoliczność stanie się, bezwątpienia, powodem, że wszyscy będą przypisywać cele polityczne tej podróży Króla *Leopolda* i jego widzeniu się z siostrą. Bydź może, iż zamiarem jest Króla, porozumieć się osobiście z Ministrami Angielskimi, względem interesów Belgii.

— Xiążę *Nemours* opuścił dnia wczorayszego Londyn, udając się na ląd stały. — Lord *Auckland*, odjeżdżając dzisiaj do Indyi pożegnał się z Lordem *Melbourne*, Panem *Spring-Rice* i innemi Członkami Gabinetu.

Дня 2го Паździernика.

Tuteysze gazety donoszą o przybyciu Króla i Królowey Belgów do Ramsgate. Dzienniki Ministeryalne a nawet i *Times* utrzymują, że ta podróż nie ma żadnego politycznego celu. Prawdziwym celem tej podróży było życzenie Króla *Leopolda*, poznanie Królowey z jego siostrą i jej córką, z przyczyny, że widzenie się tych Dostojnych osób w Bruxelli, uległoby trudnościom, ponieważ Xiężniczka *Wiktorya*, jako domniemana Nascępczyni Tronu, nie może oddalić się z Anglii, bez uzyskania na to pozwolenia Parlamentu.

— Hrabia *Matuszewicz* wyjechał do Neapolu w charakterze Pośta Cesarско-Rossyyskiego przy tamtejszym Dworze.

— Hrabia *Sebastiani* wyjechał do Paryża, a na miejscu swoim zostawił jako sprawującego interesa francuzkie, Pana *Bourqueney*. (G. C.)

Hiszpania.

Мадридъ, дня 17 *Września*.

Gazeta Dworska zawiera postanowienie mianujące Don Martin de las Herres, tymczasowym Ministrem Spraw Wewnętrznych. W teyże gazecie umieszczono pismo Pana *Mendizabal* do Królowey Rejentki, osnowy następujące: — „Najjaśnieysza Pani! Dwanaście lat byłem w oddaleniu od kraju rodzinnego, ale pośród wszelkich zmian losu, które życiu mojemu zagrażały, nie upłynął dzień, w którymbym nie zasyłał do Nieba gorących modłów o szczęście Hiszpanii. Jeśli z zapałem poglądałem na szlachetne przedsięwzięcia Dostojnego Monarchy, oraz na zwycięstwa, które utwierdziły tron Dostoyney córki jego, Najjaśnieyszej Królowey; tedy zupełną radością napełniło się serce moje, kiedym myślał o przyszłej szczęśliwości kraju, za której poprzedników wypadki te uważałem. Najjaśnieysza Pani, mianując mię Ministrem Skarbu, włożyłaś na mnie obowiązki, które wprawdzie nie są większe od zamiaru mojego i dobrej woli; które atoli przez położenie, w jakim się Hiszpania znajduje, staną się trudnemi i nader ważnemi. Pod wielkością

ся, содѣлаются затруднительными и весьма важными. Я бы палъ подъ бременемъ сего званія, еслибъ не былъ оживленъ признательностію къ Вашему Королевскому Величеству, за положенное во мнѣ довѣріе. Я ревностно старался исполнять повелѣнія Вашего Величества, и мои усилія увѣнчались желаемымъ успѣхомъ, если не вдругъ, то по крайней мѣрѣ, въ самомъ скоромъ времени. Возвратясь на послѣдокъ въ отечество, смѣю изъяснить В. К. Величеству, что хотя не склоненъ я къ робости, однако первый разъ въ жизни моей я увидѣлъ, что представляющіяся мнѣ затрудненія, достигли уже до такой степени, что для предолѣнія оныхъ силы мои будутъ недостаточны. Но люди неукоризненной честности и праводушія, встрѣтившіеся мнѣ послѣ возвращенія, старались убѣдить меня, что мой личный образъ мыслей совершенно согласенъ съ общественнымъ мнѣніемъ, и что отечество вполне полагается на опытность и приверженность мою къ священной долгу, къ престолу *Изабеллы II*, требующему теперь защиты и тѣмъ законамъ, коими ограждается благоденствіе Испаніи. Мнѣніе сихъ людей было для меня ободреніемъ, а воли Вашего Величества уничтожила всѣ мои опасенія. — Ваше Величество лично изъяснили желаніе, составить Министерство, которое способно бы было удовлетворить всѣмъ законнымъ требованіямъ народа, и не теряя ни одного мгновенія съ рѣшимостію привелобы въ исполненіе всѣ мѣры, необходимыя для успокоенія страстей, для согласенія мыслей, для одушевленія всѣхъ Испанцевъ однимъ и всеобщимъ стремленіемъ къ избавленію отечества, къ водворенію въ немъ благоденствія и силы. Сии средства, клонящіеся въ восстановленію вновь благосостоянія, коего столь достоинъ народъ Испанскій, будутъ имъ приняты съ общою благодарностію. — Образовавъ сильное, твердое, единодушное, особенно же ответственное за свои дѣйствія Министерство, которое утвердилось бы единомысліемъ и одобреніемъ Представительныхъ Палатъ, правительство должно употребить всѣ свои силы на славно окончаніе, безъ посторонней помощи, междоусобной войны, которая къ стыду Испаніи продолжается; на твердое устройство духовныхъ обществъ, нуждающихся въ важныхъ преобразованіяхъ; на благоразумные законы, которые бы обеспечивали собственность всѣхъ, какъ единственную и сильную подпору правленія; на оживленіе, или лучше сказать, на основаніе вновь Государственного кредита; наконецъ на огражденіе преимуществъ Престола, обязанностей и правъ подданныхъ; безъ чего всѣ надежды на общее благоденствіе будутъ обманчивы и тщетны. — Постановленія, которыя Ваше Величество обѣщали, довершать величественное основаніе нашей законной свободы и воздвигнуть народъ къ величію и могуществу. — Когда всѣ мы покоримся священному владычеству закона, тогда, не принося никакихъ важнѣйшихъ жертвъ, кромѣ тѣхъ, какія законы на насъ возлагаютъ, — мы скорѣе будемъ въ состояніи воскликнуть: Испанія спасена, Престолъ *Изабеллы II* и законы Государственные утверждены! Остаюсь съ глубочайшимъ почтеніемъ и проч. (подписаль) *Жуанъ Алварезъ Мендизабаль*."

Турція.

Константинополь, 26-го Сентября.

Times пишетъ: „Переселенія Грековъ въ Турцію, кажется болѣе имѣютъ важности, нежели прежде полагали. Греческій Посланникъ всячески старается сему воспрепятствовать; но Порта мало уважаетъ его представленія и протесты, основываясь на томъ, что не хочетъ отказывать въ убѣжищѣ тѣмъ, которыхъ почитаетъ своими заблудшими дѣтьми.

— Въ арсеналахъ происходитъ большая дѣятельность, а по провинціямъ наборъ войска непрерывно продолжается, хотя возмущенія въ Албаніи и Курдистанѣ, можно почитать прекращенными. Чрезвычайная дѣятельность Султана, который лично за всѣмъ присматриваетъ, возбуждаетъ общее удивленіе. Султанъ особенное обращаетъ вниманіе на все то, что въ Европѣ пишутъ о состояніи Востока.

— Въ Шумлѣ съ сѣверной стороны города, устроиваютъ новую крѣпость по Европейскому образцу съ двумя казармами. Тоже происходитъ и въ Варнѣ.

— По извѣстіямъ изъ Кесаріи, большая часть сего города и два селенія разрушены землетрясеніемъ. Протекающая чрезъ ея страну рѣка, совершенно при семъ случаѣ исчезла. (G. C.)

Съ 1-го числа настоящаго мѣсяца Октября, принимается подписка на послѣдній Кварталь сего года, на Газету Литовскаго Вѣстника. — Цѣна по прежнему сѣр. 2 р. 25. коп.

Вильна. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Октября 8 д. 1835 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. *Левъ Боровскій*.

tego polecenia upadłbym, gdyby nie ożywiła mnie wdzięczność ku Waszej Królewskiej Mości za położone we mnie zaufanie. Starłem się gorliwie dopełnić ważnych zleceń, powierzonych mi przez Waszą Królewską Mość a usiłowania moje zostały uwieńczone pomyślnym skutkiem, jeśli nie natychmiast, to przynajmniej, jak można było, w najkrótszym czasie. Wróciłem nareszcie do kraju, i muszę Waszej Królewskiej Mości otwarcie oświadczyć, że chociaż nienawykły do obawy, pierwszy raz w życiu czuję w sobie to przekonanie, iż mię otaczają trudności, które się wzmogły do tego stopnia, że wszystkie moje siły nie wystarczałyby do ich pokonania. Ludzie nieskażonej cnoty i prawości, którzy mnie za powrót moim powitali, usiłowali mnie przekonać, iż prywatny mój sposób myślenia zgadza się z opinią publiczną, i że po doświadczeniu mojem i gorliwości spodziewają się wszystkiego dla sprawy, którą w Hiszpanii powinna być bronią, to jest, dla Tronu *Isabelli II*giej, i dla praw stanowiących prawdziwą pomyślność Hiszpanii. Zdania takich mężów były zachęcające: lecz wola Waszej Królewskiej Mości pokonała wszystkie moje obawy. Usłyszałem z ust jej, iż trzeba utworzyć Ministerjum, któreby zdolne było zaspokoić prawe życzenia narodu, któreby nie traciło żadnej chwili dla przezornego obmyślenia i dzielnego uskutecznienia środków, potrzebnych do uspokojenia namiętności, pojednania umysłów, połączenia wszystkich Hiszpanów w jedną i powszechną żądzę, ratowania kraju, oraz do jego uszczęśliwienia i wzmocnienia. Takie środki, zmierzające do utwierdzenia nanowo pomyślności, tak godne prawego narodu Hiszpańskiego, będą przezeń z powszechnym dziękczynieniem przyjęte. Po utworzeniu dzielnego, stałego, jednostajnego, a nadewszystko odpowiedzialnego Ministerjum, któreby się utwierdziło jednomyślnością i uchwaleniem Izby Reprezentacyjnych. Rząd Waszej Królewskiej Mości powinien wszelkich sił użyć, aby bez obcej pomocy chwalebnie ukończył bratnią wojnę, która Hiszpanią kazi; aby przyszył los korporacyi religijnych, które wymagają reformy, trwale ustanowił; mądrymi ustawami zapewnił prawa wszystkich, jako jedyną mocną podporę Rządu; kredyt publiczny, na nowo używił albo raczej utworzył, i nareszcie, tak prerogatywy Korony, jako też prawa i obowiązki narodu zabezpieczył, bez czego wszystkie nadzieje powszechney pomyślności będą zwodniczymi i nie znaczącymi. Ustawy te, jak Wasza Królewska Mość przyrzekłaś, ukończą wspaniałą budowę naszych prawych swobód, i wzniosą naród do wielkości i potęgi. Jeśli się wszyscy oddamy świętej władzy praw, nie poniesiemy większych ofiar, nad te, których one wyciągają, natenczas będziemy mogli wkrótce wykrzyknąć: Kraj jest ocalony, a z nim Tron *Isabelli II*giej, i prawo Kraju ustalone. Jestem z najgłębszym uszanowaniem i t. d. (Podpisano) *Juan Alvarez Mendizabal*.“ (G. C.)

ТУРСЯ.

Константинополь, дня 26 *Września*.

Times pisze: „Wychodzenie Greków do Turcyi jest, jak się zdaje, większej wagi, niż się początkowo domyślano. Poseł Grecki wszelkimi sposobami stara się temu przeszkodzić, lecz Pорта мало слуша его представлений i protestacyi, opierając się na tej zasadzie, że nie chce odmawiać schronienia tym, których za swoje obłąkane dzieci uważa.

— W arsenalach panuje jak największa czynność, a po prowincjach werbunek woyska trwa bez przerwy, chociaż niespokojności w Албаніи i Курдистані już za przytłumione uważać można. Nadzwyczajna czynność Султана, który we wszystkich osobiście wgląda, obudza powszechne zadziwienie. Султан szczególnie zwrócone ma oko na wszystko, co piszą w Europie o położeniu Wschodu.

— W Szumli, na stronie północnej miasta, budują nową twierdzę, na sposób Europejski, z dwoma koszarami. Dzieło podobne wznosi się także w Варні.

— Podług wiadomości z Kaissarii (Cesarei), większa część tego miasta i dwie pobliskie włości, zniszczone zostały przez trzęsienie ziemi. Płynąca przez tę okolicę rzeka, znikła całkiem przy tém zdarzeniu. (G. C.)

Od dnia 1go teraźniejszego miesiąca *Października*, zaczęła się prenumerata na ostatni tego roku Kwartal gazety *Kurjera Litewskiego* — Cena zwyyczajna srebrem rub. 2 kop. 25.